

ΔΙΑΚΟΝΙΑ

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΞΑΝΘΗΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΘΕΩΡΙΟΥ

ΕΤΟΣ Η' - ΤΕΥΧΟΣ 30 - ΑΠΡΙΛΙΟΣ - ΜΑΪΟΣ - ΙΟΥΝΙΟΣ 2003

Ἀπό τὴν ἀρχὴ τῶν ἐργασιῶν τοῦ 9ου Γενικοῦ Ἱερατικοῦ Συνεδρίου

Ἀδελφοί μου ἀγαπητοί
ΧΡΙΣΤΟΣ ΑΝΕΣΤΗ,

Μέ αὐτόν τόν χαρμόσυνο χαιρετισμό, τόν ὅποιον ἀπευθύνουμε πρὸς ἀλλήλους, βιώνουμε τὴν ἐορτὴ τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Χριστοῦ.

Συμμετέχουμε στὴν πανήγυρη τῆς Ἀναστάσεως καὶ μέσω αὐτῆς καὶ δι' αὐτῆς ζοῦμε τὴν ὑπέρβαση τοῦ θανάτου καὶ κάθε θλίψης.

Δέν ἀγνοοῦμε τὸν ἀνθρώπινο πόνο, τὴν ἀδικία, τοὺς κατατρεγμούς, τίς ἀσθένειες, τὴν φτώχεια, τίς στερήσεις, τὸν πόλεμο, τοὺς χειμαζομένους ἀδελφούς, τοὺς τραυματίες, τὰ ἀπορφανισμένα παιδιά, ἐκείνους πού ἄδικα ἔφυγαν πρόωρα ἀπὸ τὴν ζωὴ. Συσταυροῦμεθα μέ τὸν Χριστό καὶ συμπάσχουμε μέ ὄλους τοὺς ἀδικουμένους καὶ δοκιμαζομένους συνανθρώπους μας. Ἀλλά γνωρίζουμε ὅτι ὄλων αὐτῶν θεραπευτὴς ὑπάρχει ὁ Ἀναστάς Κύριος, ὁ ὅποιος χάρισε σέ μᾶς τὴν νίκη τοῦ θανάτου, τὴν ὑπέρβαση τῶν θλίψεων, τῆς χαρᾶς τὴν προσδοκία, τῆς αἰωνίου ζωῆς τὴν ἀδιάφραστη ὑπόσχεση.

Μέσα στὴν ἀναστάσιμη ἀτμόσφαιρα ἀκούγεται ἰδιαίτερα ἐπίκαιρος καὶ ἔντονα θριαμβευτικός ὁ λόγος τοῦ Ἀποστόλου Παύλου, “Ἰησοῦς

Χριστὸς χθές καὶ σήμερον ὁ αὐτός καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας” (Ἑβρ. 13,8).

Ὁ Χριστὸς ζεῖ ὅπως χθές, ἔτσι καὶ σήμερα, ὅμοια καὶ αὔριο. Στέκεται μπρὸς τὸν ἄνθρωπο μέ τὰ ἴδια μέτρα, τοῦ μιᾶ στὴν ἴδια γλῶσσα, κάνει τὰ ἴδια σημεῖα, συγκλονίζει, ἐνδιαφέρει καὶ ἐμπνέει τό ἴδιο τὴν κάθε γενιά.

Μέ τὴν ἀνάστασή του ἀπὸ τοὺς νεκρούς νίκησε τὴν φθορὰ καὶ τὸν θάνατο στὴν ὁποιαδήποτε μορφή τους, στὴν ὁποιαδήποτε διάστασή τους, ὄχι μόνο τὴν πνευματικὴ ἀλλὰ καὶ τὴν φυσική. Ὁ Χριστὸς εἶναι παρὼν στὴν ἱστορία τοῦ κόσμου γιὰ ὅποιον ἔχει μάτια νά δεῖ, αὐτιά νά ἀκούσει καὶ καρδιά νά συλλάβει.

Ὅπως ὁ ἥλιος φανερῶνει τὴν ὑπαρξή του μέ τό φῶς καὶ τὴν θαλπωρὴ τῶν ἀκτίνων του, ὅπως ἡ ἀνοιξη μιᾶ γιὰ τὴν παρουσία τῆς μέ τὸν ὄργασμό καὶ τὸν γόνο τῆς φύσεως, ἔτσι καὶ ὁ Χριστὸς μαρτυρεῖ γιὰ τὸν ἑαυτό του μέ τὴν χάρη καὶ τὴν χαρὰ τῶν χριστιανῶν, μέ τό θαῦμα τῆς Ἐκκλησίας καὶ τό θάμβος τῆς πίστεως.

Ὁ βιοπαλαιστὴς οἰκογενειάρχης, ὁ πολύτεκνος πατέρας, πού ζεῖ μέ τὴν χαρὰ τῆς πίστεως σ’ ἓνα αἰῶνα ἀδυσώπητο καὶ τίμια ἀγωνίζεται νά ζήσει, μαρτυρεῖ ὅτι ἔχει τὸν Χριστό μα-

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΔΙΑΚΟΝΙΑ

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΙΣ
ΟΙΚΟΔΟΜΗΣ ΚΑΙ ΕΝΗΜΕΡΩΣΕΩΣ

ΑΠΡΙΛΙΟΣ-ΜΑΪΟΣ-ΙΟΥΝΙΟΣ 2003
ΤΕΥΧΟΣ Α'

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΠΡΟΝΟΙΑ,
ΤΟΥ ΣΕΒΑΣΜΙΩΤΑΤΟΥ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ
ΞΑΝΘΗΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΘΕΩΡΙΟΥ
κ.κ. ΠΑΝΤΕΛΕΗΜΟΝΟΣ

ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ
ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ
ΞΑΝΘΗΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΘΕΩΡΙΟΥ

ΤΗΛ.: 2541022505 - 2541028305
FAX: 2541025581

Συντακτική Επιτροπή

Πρωτοπρ. Γεώργιος Ἀναγνωστόπουλος
Ἀρχιμ. Σωφρόνιος Γκουτζίνης
Ἀρχιμ. Παντελεήμων Μουτάφης

Φιλολογική Επιμέλεια

Ἀρχιμ. Ἰωακείμ Μούκανος

Σχέδια

Γιάννης Μενεσιδης

*Στὰ κείμενα διατηρεῖται
ἡ ὀρθογραφία τῶν συγγραφέων*

**ΔΙΑΝΕΜΕΤΑΙ ΔΩΡΕΑΝ
ΔΕΚΤΑΙ ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΑ ΕΙΣΦΟΡΑΙ
ΑΡΘΡΑ - ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ**

Διεύθυνση

Περιοδικό **“ΔΙΑΚΟΝΙΑ”**
Ἱερά Μητρόπολις Ξάνθης & Περιθεωρίου
Τ.Θ. 270, Τ. Κ. 671 00 ΞΑΝΘΗ

ΕΚΤΥΠΩΣΗ
ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΝ “ΤΕΛΕΙΑ + ΠΑΥΛΑ”
ΓΡΑΦΕΙΑ: ΜΠΡΩΚΟΥΜΗ 31 ΞΑΝΘΗ
ΤΗΛ.: 2541024536, FAX: 2541075110
ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ: 1ο χλμ. ΞΑΝΘΗΣ-ΚΑΒΑΛΑΣ
ΤΗΛ.: 2541071178

ζί του. Τό ἀνδρόγυνο πού ἔχασε τό μονάκριβο παιδί του, ἀλλά βρῆκε παρηγοριά καί ἐλπίδα στήν ἀνάσταση τοῦ Χριστοῦ, ὁμολογεῖ ὅτι ὁ Χριστός εἶναι δίπλα του. Ὁ ἄρρωστος πού μέ καρτερία ὑπομένει τόν πόνο βεβαιώνει ὅτι ὁ Χριστός εἶναι δίπλα του. Ἡ κοπέλα πού προδομένη καί ἀπελπισμένη πῆγε νά τερματίσει τήν ζωή της, ἀλλά σώθηκε τήν τελευταία στιγμή, καταθέτει ὅτι τόν Χριστό συνάντησε. Ὁ ναρκομανής πού βρῆκε τήν δύναμη νά ἀλλάξει ζωή, ὅταν τόν ρωτᾶνε πῶς; δειχνεῖ τόν ἀναστημένο Χριστό.

Ἀλλά καί οἱ μάρτυρες τῆς κάθε ἐποχῆς, ὅσοι πληρώνουν μέ αἷμα τήν πίστη τους, ὅσοι ὑπομένουν τίς ἀδικίες, ὅσοι θυσιάζουν τά δικαιώματά τους, γιά τήν δικαίωση τῶν ἄλλων, ὅσοι πάνε κόντρα στό ἰσοπεδοτικό ρεῦμα τῆς ἐποχῆς, ὅσοι φυλάσσουν ἀξίες καί ἰδανικά, καταγγέλουν ὅτι ζεῖ Κύριος ὁ Θεός.

Ὁ Χριστός ἀναστήθηκε καί μένει ἀνάμεσά μας, ὄχι μόνο ὡς Θεός μέ τήν πανταχοῦ παρουσία του, ἀλλά καί μέ τήν ἀνθρώπινη ὑπόστασή Του.

Μέσα στό δυσκολότηρο ἀνασταίνεται κάθε Κυριακή, σέ κάθε θεία Λειτουργία καί προσφέρει τόν ἑαυτό του σέ “κοινωνία”. Τό σῶμα Του καί τό αἷμα Του κυκλοφοροῦν στίς φλέβες τῶν πιστῶν, ὁ λόγος Του ἀκούγεται μέ τήν φωνή τοῦ εὐαγγελίου, εἶναι ἡ παλλόμενη καί σφύζουσα πραγματικότητα δίπλα στόν σύγχρονο ἄνθρωπο, πού δέν ὑπόσχεται ἀπλῶς, ἀλλά ἔχει νά τοῦ δείξει καί νά τοῦ δώσει ὅ,τι δέν βρῖσκει στά “δῶρα” τοῦ πολιτισμοῦ μας, ὅ,τι ἀναζητᾶ μέ ἀγωνία, τήν ἀλήθεια καί τή ζωή πού εἶναι ὁ Χριστός.

Διάπυρος πρός τόν Ἀναστάντα Κύριον εὐχέτης
Ὁ Μητροπολίτης

+ Ὁ Ξάνθης καί Περιθεωρίου Παντελεήμων

ΠΡΟΣΚΥΝΗΜΑ ΣΤΗΝ ΠΟΛΗ

Κων/νου Μοράρου

Τή Διακαινήσιμο εβδομάδα μιά ομάδα Ξανθιωτών είχε την ευτυχία να συμμετάσχει σε προσκυνηματικό ταξίδι στην Κωνσταντινούπολη, πού διοργάνωσε ο Όργανισμός Νεότητας και Πολιτισμού της Ίεράς Μητροπόλεως μας. Μέ τις ευλογίες του Σεβασμιωτάτου Ποιμενάρχου μας κ.κ. Παντελεήμονος και συνοδό τον Ίεροκήρυκα της Μητροπόλεως π. Σωφρόνιο Γκουτζίνη προσκυνήσαμε τά ιερά μνημεία της πόλεως των πόλεων και μοιραζόμαστε μαζί σου, αγαπητέ αναγνώστη, τις έντυπώσεις μας.

Νωρίς τό απόγευμα της Τρίτης του Πάσχα φθάσαμε στην Πόλη και ξεκινήσαμε την γνωριμία μαζί της κάνοντας τον περίπλου του Βοσπόρου.

Τή δεύτερη μέρα του προσκυνήματός μας κατευθυνθήκαμε στά Προγκηπόννησα: Πρώτη - Άντιγόνη - Χάλκη - Προγκηπος. Προορισμός μας ή Χάλκη, όπου στον αποκαλούμενο από τους Ρωμηούς “Λόφο της Ίελπίδος” βρίσκεται σκαρφαλωμένη ή Ίερά Μονή Άγίας Τριάδος, πού στεγάζει την περίφημη Θεολογική Σχολή. Γενεές θεολόγων, κληρικών και λαϊκών, μέ ήθος και άρτια έπι-

στημονική γνώση, έχουν γαλουχηθεί στη Σχολή. Άφου προσκυνήσαμε τό Καθολικό της Μονής, μέ την περίφημη εικόνα της Παναγίας της Πανσολύπης, ξεναγηθήκαμε στους χώρους της Σχολής, πού περιμένουν έτοιμοι να ξεμερώσει ή μέρα πού θά δεχθούν ξανά μαθητές. Στην συνέχεια του ταξιδιού μας περάσαμε στην Άσιατική άκτή της Πόλης, και κατευθυνθήκαμε στη Χαλκηδόνα, όπου προσκυνήσαμε τον περίφημο Ναό της Άγίας Ευφημίας και τό άγίασμα της Άγίας Παρασκευής. Στην επιστροφή στην Πόλη επισκεφθήκαμε την περίφημη Αιγυπτιακή Άγορά (Μισίρ Τσαρσί), πού σε εισαγάγει σε ένα πνεύμα γνήσιων ανθρώπινων σχέσεων. Τό ίδιο βράδυ κάποιοι είχαν την ευκαιρία να απολαύσουν παραδοσιακή κοσμική βυζαντινή μουσική, την όποια σε αντίθεση ίσως μέ μās, διασώζουν σήμερα....οί γείτονές μας!

Τήν τρίτη μέρα της έκδρομής μας ξεκινήσαμε από τό Κέντρο της Όρθοδοξίας, τό Οικουμενικό Πατριαρχείο. Άφου ξεναγηθήκαμε στον Πατριαρχικό Ναό του Άγίου Γεωργίου από την έξαιρετική ξεναγό μας κ. Μαρία Τσαούσογλου, γίναμε δε-

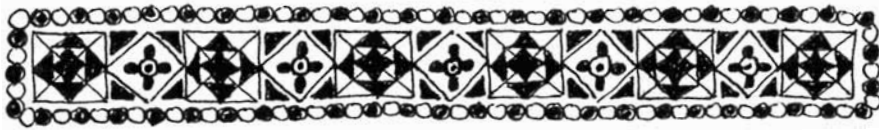
κτοί από τόν Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη Πριγκηποννήσων κ. Ἰάκωβο, ὁ ὁποῖος μᾶς μίλησε ἐπίκαιρα καί μᾶς εὐλόγησε. Προσκυνήσαμε ἀκόμη στόν παρακείμενο στό Πατριαρχεῖο Ναό τῆς Παναγίας τῆς Μουχλιώτισσας (πού στούς βυζαντινούς χρόνους ὀνομάζονταν Μαρία τῶν Μογγόλων), θαυμάσαμε τή Μεγάλη Σχολή τοῦ Γένους καί κατευθυνθήκαμε στήν περίφημη Μονή τῆς Χώρας, κτίσμα πού ἀνέγειρε ὁ ἄρχοντας Θεόδωρος Μετοχίτης, στά χρόνια τῶν Παλαιολόγων. Χάρμα ὀφθαλμῶν καί ψυχικῆς ἀνάτασης τά ψηφιδωτά πού διατηρήθηκαν καί κοσμοῦν τό διασωθέν Καθολικό τῆς Μονῆς πού σήμερα λειτουργεῖ ὡς Μουσεῖο.

Ἡ ἡμέρα ἔκλεισε μέ προσκύνημα στό μνημεῖο τῶν μνημείων, τήν Ἁγία Σοφία. Δέν βρίσκονται λέξεις γιά νά περιγράψει κανεῖς τό ἀνθρώπινο (;) θαῦμα. Μέ ἐξαιρετικό λατρευτικό ἐσωτερικό διάκοσμο, μέ ἀπόλυτη μυστηριακή λειτουργικότητα, μέ ἄριστη ἀκουστική καί μερακλίδικη αἰσθητική. Ὅλοι εὐχηθήκαμε νά ἀξιωθοῦμε κάποτε νά συμμετάσχουμε καί σέ μιᾶ Θεῖα Λειτουργία... Ἡ ξενάγησή μας αὐτή τήν τρίτη μέρα τελείωσε μέ ἐπίσκεψη στή Βασιλική Κινστέρινα, διαγωνίως τῆς Ἁγίας Σοφίας καί κοντά στόν Ἰππόδρομο. Τό βράδυ μᾶς περίμενε μιᾶ ἐκπληξη: συναντηθήκαμε μέ τούς νέους τοῦ Μορφωτικοῦ καί Καλλιτεχνικοῦ Συλλόγου Φερίκιοι. Γιά τούς περισσότερους ἀπό ἐμᾶς ἦταν μιᾶ πρωτόγνωρη ἐμπειρία. Πραγματική ἀπο-

κάλυψη ὁ Πρόεδρος τοῦ Συλλόγου κ. Γεώργιος Θεοδωρίδης, πού μᾶς μίλησε μέ θέριμη γιά τούς σκοπούς τοῦ συλλόγου καί τίς μεθόδους πού ἀκολουθοῦν προκειμένου νά συσπειρώσουν τήν ἐλάχιστη πλέον νεολαία τῆς ὁμογένειας πού ζεῖ καί κινεῖται σέ μιᾶ μεγαλούπολη 15 ἑκατομμυρίων, ὅπως εἶναι σήμερα ἡ Κωνσταντινούπολη.

Τήν ἐπόμενη μέρα, Παρασκευή τῆς Διακαινησίμου, λειτουργηθήκαμε στήν πανηγυρίζουσα Ἱερά Μονή Ζωοδόχου Πηγῆς Βαλουκλῆ. Τό μεσημέρι μᾶς περίμενε ἡ μεγαλύτερη ἐκπληξη καί τιμή: γευματίσαμε μαζί μέ τόν Παναγιώτατο Οἰκουμενικό Πατριάρχη κ.κ. Βαρθολομαῖο. Ἡ ἀρχοντιά προσωποποιημένη. Οἱ ἀδελφές τῆς Μονῆς εἶχαν ἐτοιμάσει καί προσέφεραν μέ ἀγάπη τό “πατριαρχικό” γεῦμα. Ὁ Παναγιώτατος μᾶς μίλησε γιά λίγο. Ὁ λόγος του λιτός, μεστός, περιεκτικός, ἀναστάσιμος, ἐνθαρρυντικός, στηρικτικός γιά τόν καθένα μας καί γιά ὅλους μαζί. Τονωτική πνευματική ἔνεση μακρῶς διαρκείας... Μέ τό πέρας τοῦ γεύματος ἐπιδώσαμε στόν Παναγιώτατο ὡς ἀναμνηστικό δῶρο ἕνα πίνακα πού μέ εὐγένεια παραχώρησε ὁ ἐκλεκτός γιατρός καί ζωγράφος κ. Γιάννης Μενεσίδης καί δεχθήκαμε τήν Πατριαρχική εὐλογία.

Ἡ ὥρα τῆς ἐπιστροφῆς ἦρθε μέ ἀνάμεικτα γιά ὅλους μας συναισθήματα, σέ μιᾶ πολύ ζεστή μέρα. Ὅλοι μας ἐκφράσαμε τήν εὐχή “νάμαστε γεροί νά ξαναπαῖμε”. Ἀμήν.

ΠΟΣΟ “ΜΙΑ” ΕΙΝΑΙ Η ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΜΑΣ;

Ἀρχιμ. Σωφρονίου Γκουτζίνη
Ἱεροκήρυκος

Μήν σκανδαλίζεσθε, ἀγαπητοὶ ἀναγνώστες. Δέν ἀμφισβητοῦμε καθόλου τήν μοναδικότητα τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας ὡς κιβωτοῦ τῆς ἀλήθειας, μᾶς προβληματίζει ὁμως ἡ ἐνότητα τῶν μελῶν της. Ὁ προβληματισμός εἶναι ἔντονος ἀπό καιρό. Ὅσο μάλιστα προχωρᾷ ὁ χρόνος, τόσο αὐτός αὐξάνεται, ἀφοῦ συνεχῶς δίδονται ἀφορμές πού ὀδηγοῦν στή διαπίστωση ὅτι τελικά ἐνῶ ἀνήκουμε ὅλοι στήν ὀρθόδοξη ἐκκλησία, δέν εἶναι ἴδιος ὁ τρόπος μέ τόν ὁποῖο βιώνουμε καί κατανοοῦμε τήν ὀρθοδοξία.

Μποροῦμε λοιπόν νά μιᾶμε γιά τήν διαμόρφωση “ἰδιωτικῶν” θεολογικῶν ἀντιλήψεων μέσα στήν ἐκκλησία, οἱ ὁποῖες μάλιστα συνασπίζονται, προκειμένου νά ἐκφραστοῦν συλλογικά. Εἶναι γνωστές ἀπό τό παρελθόν καί διατηροῦνται μέχρι τίς μέρες μας, μέ τάσεις ἀναζωογόνησης σέ ὀρισμένες περιπτώσεις, διάφορες συλλογικές προσπάθειες πού ὀδήγησαν στή δημιουργία σωματείων, κινήσεων, ἱεραποστολικῶν ἀδελφοτήτων κ.ἄ. πού ὡς στόχο εἶχαν νά ὑπο-

βοηθήσουν τό ἐκκλησιαστικό ἔργο. Στόν καθένα ἀπ’ αὐτούς τούς χώρους διαμορφώθηκε καί μία “ἰδιωτική” θεολογία, πού ἐκφράσθηκε μέσω θρησκευτικῶν περιοδικῶν καί πού ἔθετε κάποια ἀντικειμενικά κριτήρια ὀρθοδόξου “γνησιότητος”. Γρήγορα αὐτές οἱ ἰδιωτικές θεολογίες διέπλασαν ἀντίστοιχες θρησκευτικές συνειδήσεις.

Θά περίμενε κανείς οἱ διάφορες αὐτές “ἰδιωτικές” θεολογίες νά ἐκλείψουν μέ τήν λεγόμενη “πατερική ἀναγέννηση” πού ἐνῶ ξεκίνησε στή δεκαετία τοῦ 60 ἀπό τό χῶρο τῆς ἀκαδημαϊκῆς θεολογίας, ἐπηρέασε εὐρύτερα στρώματα τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ χώρου καί συνετέλεσε καθοριστικά καί σ’ αὐτή τήν, ἀριθμητική τουλάχιστον, ἄνθηση τοῦ ὀρθοδόξου μοναχισμοῦ. Δυστυχῶς, ὁμως, τό μικρόβιο τῆς “ἰδιωτικῆς” θεολογίας παρουσιάστηκε ἰδιαίτερα ἔξυπνο καί ἀνθεκτικό, ὥστε νά μεταλλαχθεῖ καί νά ἐπιβιώσει.

Ἔτσι στήν ἐποχή μας παρατηρεῖται τό φαινόμενο τῆς εὐθυγράμμισης τῶν χριστιανῶν μας ὄχι τόσο μέ τήν

επίσημη γραμμή κάποιου θρησκευτικού έντυπου, αλλά περισσότερο μέ τη γνώμη κάποιου καταξιωμένου “γέροντα” ή “πνευματικού”. Αυτός αποτελεί αυθεντία πού υπέρκειται πάσης άλλης μέσα στην εκκλησία. Ἡ αυθεντία του ἄπτεται παντός τοῦ ἐπιστητοῦ, ρυθμίζει τίς πλέον καθοριστικές λεπτομέρειες τῆς δημόσιας, τῆς ιδιωτικῆς, ἀκόμη καί τῆς ἐρωτικῆς ζωῆς τῶν πιστῶν, ἐκφράζεται δέ μέ τήν ἀπαίτηση πλήρους ὑπακοῆς, ἡ ὁποία καί ἀποτελεῖ ὄρο ἀπαράβατο γιά τή σωτηρία.

Ἡ μέριμνα, μάλιστα, τῶν πνευματικῶν αὐτῶν γιά τά “τέκνα” τους εἶναι τόσο ἔντονη, πού φθάνει μέχρι καί στήν κατάρτιση καταλόγου ἀπαγορευμένων βιβλίων, συνιστῶντας τήν ἀποφυγή μελέτης θεολογικῶν ἔργων συγκεκριμένων συγγραφέων, κληρικῶν καί λαϊκῶν, καθώς καί θεολογικῶν περιοδικῶν, τά ὁποία εἶναι κατά τή γνώμη τους ἐπικίνδυνα γιά τήν ὀρθοδοξία, ἐννοώντας βέβαια μέ τόν ὄρο αὐτό τή δική τους “ιδιωτική” θεολογία.

Πρόσφατα ἀφιερῶσαμε κάμποσο ἀπό τόν ἐλεύθερο χρόνο μας γιά νά μελετήσουμε μιὰ ἐπιστολή - ντιρεκτίβα πού ἀπέστειλε πνευματικός πρός τά πνευματικά του τέκνα, μέ τήν ὁποία ἀπαγόρευε τήν μελέτη βιβλίων συγκεκριμένου κληρικοῦ - συγγραφέως. Ὁμολογοῦμε πώς νοιώσαμε ἔντονο το συναίσθημα τοῦ πόνου, τῆς ἀπογοήτευσης, ἀλλά καί τῆς φρίκης γιά μιὰ τέτοια συμπεριφορά, πού

ἀποτελεῖ σαφή διαστρέβλωση τοῦ ὀρθοδόξου ἥθους.

Τίθεται λοιπόν τό ἐρώτημα πόσο “μία” εἶναι ἡ ἐκκλησία μας; Πόσο ἔχουμε κοινή θεολογική συνείδηση ἐμεῖς πού ὑποτίθεται πώς τήν ὑπηρετοῦμε, καθώς καί ὄλοι ἐκεῖνοι οἱ πιστοί πού μᾶς ἐμπιστεύεται ὁ Θεός; Εἶναι δυνατόν νά ὑπηρετοῦν τήν ἴδια Ἐκκλησία δύο πνευματικοί πού ὁ ἕνας διώχνει ἀπό τήν ἐξομολόγησι μιὰ δεκαπεντάχρονη ἔφηβη ἐπειδή πῆγε στό μυστήριο μέ παντελόνι καί ὁ ἄλλος πού γιά νά μήν καταπιέσει τόν ἔφηβο νέο πού δέν ἤθελε νά μπεῖ στό ναό, τόν συνάντησε σ’ ἕνα παγκάκι στό προαύλιο, γιά νά τόν ὀδηγήσει σιγά-σιγά μέσα ; Εἶναι δυνατόν νά ἀνήκουν σέ μιὰ ἐκκλησία δύο ἄνθρωποι πού ὁ πρῶτος διακηρύσσει ὅτι: “Ὁ Χριστός ἔκανε λάθος μέ τό νά πεῖ τήν παραβολή τοῦ Ἀσώτου Υἱοῦ γιατί ἐνθαρρύνει τούς ἀνθρώπους νά ἁμαρτήσουν” (ναί καλά διαβάσατε, δέν πρόκειται γιά τυπογραφικό λάθος), καί ὁ δεύτερος πιστεύει πώς ὁ Κύριος εἶναι “ὁ μόνος φιλόανθρωπος”;

Ὁ κατάλογος τῶν ἐρωτημάτων εἶναι ἀτελείωτος γι’ αὐτό σταματοῦμε ἐδῶ. Πιστεύουμε πώς τό πρόβλημα τῶν ιδιωτικῶν θεολογιῶν ἀφορᾷ ὅλους μας, εἴτε τό συνειδητοποιοῦμε, εἴτε δέν τό συνειδητοποιοῦμε. Τά ὅσα ἀκροθιγῶς παρουσιάστηκαν ἐλπίζουμε νά δώσουν σ’ ὅλους μας ἀφορμή γιά μετάνοια.

Ο Ε Π Ι Σ Κ Ο Π Ο Σ ΚΑΤΑ ΤΟΝ ΑΓΙΟ ΙΓΝΑΤΙΟ ΑΝΤΙΟΧΕΙΑΣ

Ἄρχιμ. Παντελεήμονος Μουτάφη
Πρωτοσυγγέλλου

Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο τεύχος

II. Ὁ ἐπίσκοπος προεστὼς τῆς Θείας Εὐχαριστίας

Στοὺς δύο πρώτους αἰῶνες τῆς ἱστορίας τῆς Ἐκκλησίας θὰ πρέπει νὰ ὑπῆρχαν σὲ τοπικὲς ἐκκλησίες κάποιοι πιστοί, οἱ ὅποιοι δὲν θεωροῦσαν ἀναγκαῖα τὴν συμμετοχὴ τους στὴν Θεία Εὐχαριστία τὴν

ὁποία τελοῦσε ὁ τοπικὸς ἐπίσκοπος καὶ ἐπίσης ὑπῆρχαν διαφορὲς ὁμάδες μέσα στοὺς κόλπους τῆς Ἐκκλησίας, οἱ ὁποῖες ἀμφισβη-

τοῦσαν τὸν ρόλο τοῦ ἐπισκόπου καὶ τελοῦσαν ξεχωριστὴ, δική τους εὐχαριστία. Ὁ ἅγιος Ἰγνάτιος συνδέει τὴν ἐγκυρότητα τοῦ μυστηρίου τῆς Θείας Εὐχαριστίας μὲ τὴν σχέση τοῦ ἐπισκόπου μὲ τὸν Χριστό. Ὁ ἐπίσκο-

πος εἶναι ἀναντικατάστατος, ἀφοῦ πρόκειται γιὰ τὸν ἐκπρόσωπο τοῦ Θεοῦ στὴν Ἐκκλησία καὶ γιὰ τὸν συνεχιστὴ τοῦ ἔργου τοῦ Χριστοῦ καὶ τῶν ἀποστόλων.

Τὸ ἔργο τοῦ Ἐπισκόπου ἐπικεντρώνεται στὴν λειτουργικὴ του διάσταση καὶ κυρίως στὴν τέλεση τῆς Θείας Εὐχαριστίας. Σὲ ἐπιστολὴ τοῦ ἁγίου Ἰγνατίου πρὸς τοὺς χριστιανοὺς τῆς

πόλεως Φιλαδελφείας συνδέεται ἄρρηκτα ὁ ἐπίσκοπος μὲ τὸ Μυστήριον τῆς Θείας Εὐχαριστίας, ἀλλὰ καὶ μὲ τὴν Ἐκκλησία γενικότερα.

Ἡ ἐνότητα τῆς Ἐκκλησίας κατὰ τὴν Θεία Εὐχαριστία καὶ μάλιστα στὸ πρόσωπο τοῦ ἐπισκόπου προϋποθέτει τὴν ὑπαρξὴ μιᾶς εὐχαριστιακῆς κοινότητος, ἑνὸς θυσιαστηρίου καὶ ἑνὸς ἐπισκόπου σὲ κάθε Ἐκκλησία.

Τὴν ἐποχὴ ἐκεῖνη θὰ πρέπει νὰ ὑπῆρχαν κάποιες διασπαστικὲς τάσεις ἐντὸς τῆς Ἐκκλησίας γιὰ τὶς ὁποῖες κάνει λόγο ὁ ἅγιος Ἰγνάτιος. Γιὰ τὸν λόγο αὐτὸ ὁ ἅγιος συμβουλεύει τοὺς πιστοὺς νὰ ἀποφεύγουν τὸν μερισμὸ καὶ τὶς αἰρετικὲς ἢ τὶς σχισματικὲς κακοδιδασκαλίες, ὑπενθυμίζοντάς τους ὅτι, ὅπως τὰ πρόβατα ἀκολουθοῦν τὸν ποιμένα τους γιὰ νὰ ἀποφύγουν τὶς παγίδες τῶν λύκων, ἔτσι καὶ οἱ πιστοὶ θὰ πρέπει νὰ ἀκολουθοῦν τὸν ἐπίσκοπό τους.

Ἡ αὔξηση τῶν χριστιανῶν καὶ ἡ συνεπεία τούτου διασπορᾶ τους σὲ διάφορες πόλεις, ἔφερε τὴν Ἐκκλησία μπροστὰ στὸ πρόβλημα τῆς ἀναγνώρισεως, ἥδη ἀπὸ τὶς ἀρχὲς τοῦ 2^{ου} αἰῶνα, τῆς ἡγετικῆς θέσεως τοῦ ἐπισκόπου μέσα στοὺς κόλπους τῆς εὐχαριστιακῆς κοινότητος καὶ τὴν ταυτόχρονη ἀναγνώριση ἀπὸ αὐτὸν τῆς ἕξ ὀνόματός του τελέσεως τῆς Θείας Εὐχαριστίας ἀπὸ τοὺς πρεσβυτέρους σὶς, ὅπως καὶ σήμερα ἀποκαλοῦνται, “ἐνορίες”. Αὐτὸ τὸ γεγονὸς ἀπηγεῖ σαφῶς χωρὶο τῆς ἐπιστολῆς τοῦ ἁγίου Ἰγνατίου πρὸς τοὺς χριστιανούς τῆς Σμύρνης, λέγοντας: “ἐκεῖνη βεβαία εὐχαριστία ἡγέσθω, ἢ ὑπὸ τὸν ἐπίσκοπον οὔσα, ἢ ᾧ ἂν αὐτὸς ἐπιτρέψη”. Ἡ τελευταία φράση ὑποδηλώνει σαφῶς τὴν ἀναγνώριση τῆς δυνατῆτος τῆς ἀντικαταστάσεως τοῦ ἐπισκόπου ἀπὸ κάποιον ἄλλον ἀπὸ τὴν ἡγεσία τῆς ἐκκλησίας, ὅταν ὁ ἐπίσκοπος ἀδυνα-

τοῦσε ἢ κωλυόταν νὰ ἀσκήσει τὰ καθήκοντά του.

Ὁ μητροπολίτης Περγάμου Ἰωάννης παρατηρεῖ, ὅτι ἡ δυνατῆτος τῆς ἀντικαταστάσεως τοῦ ἐπισκόπου ἀπὸ τοὺς πρεσβυτέρους σὴν τέλεση τῆς Θείας Εὐχαριστίας πιστοποιεῖται στὰ ἔργα καὶ ἄλλων ἐκκλησιαστικῶν συγγραφέων τῆς περιόδου αὐτῆς, ὅπως γιὰ παράδειγμα στὸν Κλήμεντα, ἀλλὰ καὶ σὲ μεταγενέστερους αἰῶνες. Ἡ ἀνάθεση ἀπὸ τὸν ἐπίσκοπο στοὺς πρεσβυτέρους νὰ τελοῦν τὴν Θεία Εὐχαριστία, δὲν σημαίνει διάσπαση τῆς ἐνότητος τῆς Ἐκκλησίας, ἀφοῦ πρόκειται γιὰ ἀνάθεση δικαιώματος πὸν κατέχει μόνον ὁ ἐπίσκοπος καὶ δὲν καθιστᾶ τὸν πρεσβύτερο μόνιμο ἡγούμενο τῆς εὐχαριστιακῆς κοινότητος. Σήμερα εἶναι πλέον σαφές ὅτι ἡ ἀντικατάσταση τοῦ ἐπισκόπου σήμαινε ταυτόχρονα καὶ τὴν μετάβαση ἀπὸ τὸ καθεστῶς τῆς μιᾶς Θείας Εὐχαριστίας σὸ θεσμὸ τῶν πολλῶν ἐνοριῶν.

Ὁ ἅγιος Ἰγνάτιος προτρέπει τοὺς χριστιανούς τῆς Ἐφέσου νὰ προσέρχονται συχνότερα σὶς λατρευτικὲς ἐκδηλώσεις τῆς ἐκκλησίας τους καὶ ἰδιαίτερα σὸ μυστήριο τῆς Θείας Εὐχαριστίας, ὥστε νὰ ἀποφεύγονται οἱ πειρασμοὶ τοῦ διαβόλου καὶ οἱ προσπάθειές του γιὰ αἰρετικὲς κακοδοξίες καὶ διασπαστικὲς τάσεις μέσα στοὺς κόλπους τῶν πιστῶν.

Συνεχίζεται

ΣΗΜΕΙΑ ΤΩΝ ΚΑΙΡΩΝ

Ἀρχιμ. Πολυκάρπου Δημητριάδη
Ἱεροκήρυκος

Ο Πανάγαθος Θεός, ὅπως μᾶς παραδί-
δει ἡ Παλαιὰ Διαθήκη ἔπλασε τά πά-
ντα “καλά λίαν” (Γέν. α΄ 31). Σήμερα
ὁμως, ὀλόκληρη ἡ ἀνθρωπότητα μαστί-
ζεται ἀπό διάφορες καταστροφές (λ.χ.
σεισμοί, πλημμύρες), πολέμους καί
ἀσθένειες (λ.χ. AIDS, ἄτυπη πνευμονία).

Πολλές φορές λοιπόν, ἀναρωτιόμαστε
γιατί; Ἡ ἀπάντηση εἶναι ἐξαιρετικά
ἀπλή. Διότι ὡς τέκνα τοῦ Θεοῦ, δείχνου-
με δυστυχῶς μόνο τόν κακό ἑαυτό μας.
Φέρουμε τὸ τιμητικό ὄνομα τοῦ Χρι-
στιανοῦ. Ἡ ζωὴ μας ὁμως δέν τό ἀπο-
δεικνύει. Ἐχουμε ξεφύγει ἀπὸ τόν δρό-
μο πού ὀδηγεῖ στή σωτηρία καί πορευό-
μαστε τήν ὁδὸ τῆς ἀπωλείας. Γύρω μας
ἡ ἀμαρτία ἔχει ὑπερπερισσεύσει καί ὁ
μόνος πού χαιρεται ἀπὸ αὐτὸ εἶναι ὁ μι-
σόκαλος Διάβολος.

Θέλουμε μήπως ἀποδείξεις γι’ αὐτὸ;
Ἄς μὴν πᾶμε πολὺ μακρὰ. Ἄν ἀνοι-
ξομε τούς τηλεοπτικούς μας δέκτες, θά
μας πλημμυρίσει ἓνα κύμα ἀκολασίας
καί φιληδονίας. Δέν ὑπάρχει ταινία πού
νά μὴν περιέχει βία ἢ ἀνηθικότητα.
Ἄκόμα καί τὰ δελτία εἰδήσεων στήν
“τρελλή” ἐποχὴ πού ζοῦμε εἶναι ἐν πολ-
λοῖς ἀκατάλληλα, ὄχι μόνο διὰ ἀνηλί-
κους ἀλλά ἀκόμα καί γιὰ ἐνηλίκους.

Ἄλλο εἰσαγόμενο “φροῦτο” στήν τηλε-
όραση τὰ τελευταῖα χρόνια εἶναι τὰ λε-
γόμενα reality shows. Ἐκπομπές χα-
μηλῆς στάθμης καί ἀμφιβόλου ἠθικῆς,
μέσα ἀπὸ τίς ὁποῖες καταρρακώνεται ἡ
ἀνθρώπινη προσωπικότητα, προκειμέ-
νου κάποια ἄτομα νά κερδίσουν λίγη
δημοσιότητα καί πολλὰ χρήματα. Δημο-
σιότητα λοιπόν καί χρήμα, δυὸ στοιχεῖα
πού ἔχουν γίνεи αὐτοσκοπὸς γιὰ ὅλους
σχεδόν τούς ἀνθρώπους. Αὐτὸ δέν μᾶς
δείχνουν ἄλλωστε τὰ “πρότυπα” τῆς

ἐποχῆς μας; Ἡθοποιοί, μοντέλα, τρα-
γουδιστές, ἀθλητές, ἐπιχειρηματίες, ὅλοι
αὐτοὶ δηλαδή πού κυριαρχοῦν στὰ
Μ.Μ.Ε. μέ τήν πολυτελή ἀλλά καί ἔκλυ-
τη πολλές φορές ζωὴ τους. Ἐκεῖ δέν μᾶς
ὀδηγοῦν καί οἱ διαγωνισμοὶ
(Eurovision, Καλλιστεία), ἀκόμα καί οἱ
ἐμπορευματοποιημένοι σήμερα Ὀλυ-
μπιακοὶ Ἀγῶνες;

Ὅλα αὐτὰ συντελοῦν στήν ἀπομα-
κρυνσὴ μας ἀπὸ τόν Θεὸ καί στήν θεο-
ποίησιν τοῦ ἀνθρώπου. Ὅλα αὐτὰ δεί-
χνουν τήν γυμνότητα τῆς ψυχῆς μας ἀπὸ
τίς ἀρετές καί τήν μετατροπὴ τῆς ἀπὸ
ναὸ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος σέ προπύρ-
γιο τῆς ἀμαρτίας.

Δέν εἶναι ὅλα αὐτὰ σημεῖα τῶν καιρῶν;
Δέν εἶναι ὅλα αὐτὰ ἡ πραγματοποίησιν
ἐκείνων, γιὰ τὰ ὁποῖα μᾶς γράφει ὁ
Ἀπόστολος καί Εὐαγγελιστὴς Ἰωάννης
στό ἱερό βιβλίό τῆς Ἀποκαλύψεως; Μή-
πως εἶναι σήμερα ἀκόμα πιὸ ἐπίκαιρη ἡ
φωνὴ τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Προδρο-
μου: “Μετανοεῖτε ἤγγικε γάρ ἡ βασιλεία
τῶν οὐρανῶν” (Ματθ. γ΄ 2);

Ἀγαπητοὶ ἀναγνώστες, πολλάκις
ἀγνοοῦμε τόν Θεὸ καί τὸ ἅγιο θέλημα
του καί πίπτουμε εἰς ποικίλους πειρα-
σμούς τῆς σαρκὸς καί τοῦ πνεύματος
καί σπεύδουμε στοὺς Ναοὺς μόνον κατὰ
συνήθειαν. Ὑπάρχει ὁμως ἡ σωτηριώ-
δης μετάνοια. Διότι ὁ Θεός “πάντας
ἀνθρώπους θέλει σωθῆναι καί εἰς ἐπί-
γνωσιν ἀληθείας ἐλθεῖν”. (Α΄ Τιμοθ. β΄
4).

Ἡ Χάρις τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χρι-
στοῦ νά προστατεύει τήν πατρίδα μας,
τόν κόσμον ὀλόκληρον καί νά μᾶς ὀδηγεῖ
εἰς τόν δρόμον πρὸς τήν βασιλεία τῶν
οὐρανῶν.

Η ΕΙΚΟΝΑ ΤΗΣ ΑΝΑΓΤΑΣΕΩΣ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ

Γεωργίου Χ. Τσιγάρα
Θεολόγου

Η Ἀνάσταση τοῦ Χριστοῦ εἶναι τὸ σημαντικότερο γεγονός στὴ ζωὴ τῆς Ἐκκλησίας μας, τὸ οὐσιώδες μήνυμα τοῦ Εὐαγγελίου γιὰ τὴν σωτηρία τοῦ ἀνθρωπίνου γένους. Μὲ τὴν Ἀνάστασή του ὁ Χριστὸς νικά τὸν θάνατο καὶ χαρίζει τὴν ζωὴ στους ἀνθρώπους, τὴν ζωὴ πού εἶχε ἀπωλεσθεῖ μὲ τὴν πτώση ἀπὸ τὸν Παράδεισο, μὲ τὸ προπατορικὸ ἁμάρτημα.

Τὸ κεφαλαιώδες αὐτὸ γεγονός γιὰ τὴν σωτηρία μας ἐκφράζει ἡ Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία μὲ τὸν ὕμνο “Χριστὸς ἀνέστη ἐκ νεκρῶν, θανάτῳ θάνατον πατήσας καὶ τοῖς ἐν τοῖς μνήμασι ζωνῶν χαρισάμενος”, πού δηλώνει τὴν Κάθοδο τοῦ Χριστοῦ στὸν Ἅδη καὶ τὴν νίκη του ἐπὶ τοῦ θανάτου.

Στὴν ζωγραφικὴ τῆς Ἐκκλησίας μας ὁ ὕμνος αὐτὸς ἐκφράζεται μὲ τὴν παράσταση τῆς Καθόδου τοῦ Χριστοῦ στὸν Ἅδη. Στὴν σύνθεση αὐτὴ ὁ Χριστὸς εἰκονίζεται στὸ κέντρο, περιβάλλεται ἀπὸ ἑλλειψοειδῆ φωτεινὴ δόξα καὶ πατὰ ἐπάνω στὶς χιαστί πεσμένες πύλες τοῦ Ἅδη. Μὲ μία ἔντονη δρασκελιὰ ἀνασύρει μὲ τὸ ἓνα χέρι τὸν Ἀδὰμ καὶ μὲ τὸ ἄλλο τὴν Εὐὰ, τοὺς προπάτορες τοῦ ἀνθρωπίνου γένους, ἀπὸ τοὺς λαρνακοειδεῖς τάφους τους. Σὲ ἀρκετὲς

παραστάσεις ὁ Χριστὸς πλαισιώνεται ἀπὸ δύο ἀγγέλους πού κρατοῦν τὰ σύμβολα τοῦ Πάθους (τὸν σταυρὸ, τὴν λόγχη καὶ τὸν σπόγγο). Ἀριστερὰ καὶ δεξιὰ τῶν σαροκοφάγων τοῦ Ἀδὰμ καὶ τῆς Εὐὰς, τοποθετεῖται, χωρισμένο σὲ δύο ὀμίλους, τὸ πλῆθος τῶν κεκοιμημένων δικαίων, προφητῶν καὶ βασιλέων τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης, οἱ ὅποιοι μὲ τὴν Κάθοδο τοῦ Χριστοῦ στὸν Ἅδη ἤδη ἀναστήθηκαν. Ἀπὸ τοὺς δύο αὐτοὺς ὀμίλους ξεχωρίζουν ὁ ἅγιος

Ἰωάννης ὁ Προδρομος καὶ οἱ προφῆτες Δαβὶδ καὶ Σολομών. Στὸ κάτω μέρος τῆς παραστάσεως καὶ μέσα σὲ ἐρεβώδη ὄπη, διακρίνονται σκορπισμένα τὰ κλεῖθρα τῶν πυλῶν τοῦ ᾠδῆ, σπασμένα ἀπὸ τὴν σωτη-

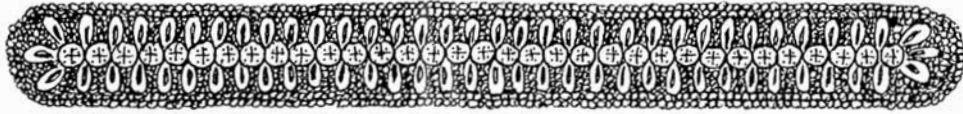

ριώδη δύναμη τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Χριστοῦ. Στὴν ἐρεβώδη αὐτὴ ὄπη συχνὰ διακρίνεται ὁ διάβολος σιδηροδέσιμος, ἢ προσωποποίηση τοῦ ᾠδῆ - θανάτου, ἢ καὶ ἓνας ἄγγελος Κυρίου νὰ δεσμεύει τὸν διάβολο ἢ καὶ νὰ διαλύει τὰ κλεῖθρα τῶν πυλῶν τοῦ ᾠδῆ.

Ἀπὸ τὸν 15^ο αἰῶνα καὶ μετὰ ἐμφανίζεται ἐν τῇ ἐκκλησιαστικῇ ζωγραφικῇ τῆς Ὁρθόδοξης Ἐκκλησίας καὶ ἓνας δεύτερος τύπος τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Χριστοῦ, σύμφωνα μὲ τὸν ὁποῖο, ὁ Χριστὸς μὲ μία βία καὶ συχνὰ

χορευτικὴ κίνηση ἐξέρχεται ἀπὸ τὸν τάφο, κρατᾷ στὸ χέρι λάβαρο καὶ περιβάλλεται ἀπὸ φωτεινὴ δόξα. Ὁ εἰκονογραφικὸς αὐτὸς τύπος μορφοποιεῖ εἰκαστικὰ ἓνα διαφορετικὸ γεγονός τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Χριστοῦ ποὺ ἐπικρατοῦσε στὴν εἰκονογραφικὴ παράδοση τῆς Δύσεως. Μὲ αὐτὸν τὸν τύπο εἰκονογραφεῖται τὸ γεγονός τῆς θριαμβευτικῆς νίκης τοῦ Χριστοῦ ἐπὶ τοῦ θανάτου. Στὴν περίοδο τῆς τουρκοκρατίας τὸ θέμα αὐτὸ συνυπῆρχε στοὺς ναοὺς μὲ τὴν παράσταση τῆς Καθόδου στὸν ᾠδῆ καὶ γιὰ τοὺς ἱστορικοὺς τῆς τέχνης ἐξέφραζε τὴν ἐλπίδα τοῦ ὑποδούλου Γένους γιὰ τὴν ἐθνικὴ του ἀποκατάσταση καὶ λύτρωση.

Ἡ βυζαντινὴ ἀπεικόνιση τῆς Καθόδου τοῦ Χριστοῦ στὸν ᾠδῆ, μὲ σπουδαιότερο παράδειγμα τὴν μεγαλειώδη παράσταση στὴν Μονὴ τῆς Χώρας στὴν Κωνσταντινούπολη, ἐκφράζει τόσο τὴν κατατρόπωση τοῦ ἄρχοντα τοῦ θανάτου, τοῦ διαβόλου, μὲ τὴν ἀνάσταση τῶν κεκοιμημένων κατὰ τὴν τριήμερο ταφὴ καὶ ἀνάσταση τοῦ Χριστοῦ, ὅσο καὶ τὴν ἀπολύτρωση ὁλοκλήρου τοῦ ἀνθρωπίνου γένους μέσῳ τῆς ἀναστάσεως τοῦ Ἀδάμ καὶ τῆς Εὔας. Ὁ εἰκονογραφικὸς αὐτὸς τύπος ἐκφράζει τὴν δυνατὴτητα ποὺ προσφέρεται γιὰ τὴν καθολικὴ λύτρωση τοῦ ἀνθρώπου ἀπὸ τὴν ἁμαρτία καὶ τὸν θάνατο μὲ τὴν Κάθοδο τοῦ Χριστοῦ στὸν ᾠδῆ καὶ τὴν νίκη τῆς Ἀναστάσεως ἐπὶ τοῦ ᾠδῆ ποὺ ἀκολουθεῖ.

Η ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ Η ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΗ ΓΝΩΣΙΟΛΟΓΙΑ

Πρωτοπρ. Γεωργίου Ἀναγνωστόπουλου
Ἄν. Καθηγητοῦ Δ. Π. Θ.

Ο ΚΟΣΜΟΣ: ΔΩΡΟ Η ΚΤΗΜΑ;

Ἡ δεύτερη ὑπέρβαση τῆς λειτουργικῆς γνώσεως ὡς πρὸς τὴν αὐτονομημένη ἐπιστημονικὴ ἔρευνα σὰν τελικοῦ ἐργαλείου γνώσης, προκύπτει ἀπὸ τὴν προηγούμενη. Ἡ λειτουργικὴ ἐμπειρία εἶναι Εὐχαριστηριακὴ. Ἐπίσης, ἡ Θ. Λειτουργία εἶναι ἡ ζωὴ τῆς Ἐκκλησίας, καὶ ἡ Θ. Εὐχαριστία εἶναι ἡ καρδιά τῆς Θ. Λειτουργίας.

Ὁ πιστὸς θεᾶται τὸν Θεὸ ὡς Δημιουργὸ καὶ **Δωρητὴ** τοῦ κόσμου καὶ τῶν ὄντων ἐξ ἀγάπης.

“...Εὐχαριστοῦμέν σοι, Βασιλεῦ ἀόρατε, ὁ τῇ ἀμετροῦ σου δυνάμει τὰ πάντα δημιουργήσας καὶ τῷ πλήθει τοῦ **ἐλέους Σου**, ἐξ οὐκ ὄντων εἰς τὸ εἶναι τὰ πάντα παραγαγών”.

Ὁ Χριστὸς πάλι ὡς τέλειος ἄνθρωπος, παρουσιάζεται νὰ προσφέρει τὸν ἑαυτό του στὸ Σταυρὸ **εὐχαριστιακά**, καὶ νὰ δίνει στὸν κόσμον ζωὴ.

“Ἄγιος εἶ καὶ πανάγιος, καὶ μεγαλοπρεπὴς ἡ δόξα σου: ὅς τὸν κόσμον σου οὕτως ἠγάπησας, ὥστε τὸν Υἱόν σου τὸν μονογενῆ δοῦναι, ἵνα πᾶς ὁ πιστεύων εἰς αὐτὸν μὴ ἀπολήται, ἀλλ’ ἔχη ζωὴν αἰώνιον... Λαβὼν

ἄρτον ἐν ταῖς ἀγίαις αὐτοῦ καὶ ἀχράντοις, καὶ ἀμωμήτοις χερσίν, **εὐχαριστήσας**, καὶ εὐλογήσας, ἀγιάσας, κλάσας, ἔδωκε τοῖς ἀγίοις αὐτοῦ Μαθηταῖς καὶ Ἀποστόλοις, εἰπών: **Λάβετε, φάγετε**, τοῦτό μου ἔστι τὸ Σῶμα, τὸ **ὑπὲρ ὑμῶν** κλώμενον... **Πίετε ἐξ αὐτοῦ πάντες**, τοῦτό ἐστι τὸ Αἷμα μου...”.

Οἱ πιστοί, τέλος, εἰσάγονται στὴν Εὐχαριστιακὴ μετοχὴ καὶ στὴν **εὐχαριστιακὴ ἀποδοχὴ** τοῦ κόσμου, τῶν ἄλλων καὶ τοῦ Θεοῦ.

“Τὰ σὰ ἐκ τῶν σῶν **σοὶ προσφέρωμεν** κατὰ πάντα, καὶ διὰ πάντα”

“Ἄξιον καὶ δίκαιον σὲ ὑμνεῖν, σὲ εὐλογεῖν, σὲ αἰνεῖν, σοὶ **εὐχαριστεῖν**, σὲ προσκυνεῖν ἐν παντί τόπῳ τῆς δεσποτείας σου.... Σὺ ἐκ τοῦ μὴ ὄντος εἰς τὸ εἶναι ἡμᾶς παρήγαγες, καὶ παραπεσόντας ἀνέστησας πάλιν, ... Ὑπὲρ τούτων ἀπάντων **εὐχαριστοῦμέν σοι**, καὶ τῷ Μονογενεῖ σου Υἱῷ, καὶ τῷ Πνεύματί σου τῷ Ἁγίῳ, ὑπὲρ πάντων, ὧν ἴσμεν, καὶ ὧν οὐκ ἴσμεν, τῶν φανερῶν, καὶ ἀφανῶν εὐεργεσιῶν, τῶν εἰς ἡμᾶς γεγενημένων. **Εὐχαριστοῦμέν σοι** καὶ ὑπὲρ τῆς Λειτουργίας ταύτης...”.

Ἡ ἀπολυτοποίηση τῆς ἐπιστημονικῆς μεθόδου γνώσεως καὶ ἡ μὴ ἔνταξή της σὲ μιὰ εὐχαριστιακὴ προοπτικὴ ἐπιτρέπει τὴν ὑπόθεση ὅτι ὁ ἐφευρέτης τῶν νόμων τῆς Φύσεως, τὸ ἀνθρώπινο ὑποκείμενο, εἶναι ἡ ἀνώτατη μορφή ὑπαρξῆς τῆς φύσεως. Διότι εἶναι τὸ ὄν, τὸ μέρος ἐκεῖνο τῆς φύσεως, ὅπου αὐτή, ἡ Φύση, ἀποκτᾶ συνείδηση τῆς νομοτελειακῆς, ἀλλὰ μὴ συνειδητῆς ἐξέλιξης τοῦ ἑαυτοῦ της. Μὲ τὴν ἀπολυτοποίηση τῆς πίστης αὐτῆς, ὁ ἄνθρωπος αὐτοανακηρύσσεται Θεός. Ἀπόλυτος κύριος. Τὸ αἶσθημα τῆς κτητικότητος εἶναι ἡ πρωτογενὴς του ἐμπειρία. Ἡ ἐκμετάλλευση ἀπὸ κεῖ καὶ πέρα τοῦ αὐτοθεωθέντος Ἐγὼ ἐπὶ τῶν ἄλλων Ἐγὼ καὶ ἐπὶ τῆς φύσεως εἶναι θέμα λογικῆς καὶ πρακτικῆς συνεπαγωγῆς. Ὁ ἀτομικισμὸς καὶ ἡ ἄλογη ἐκμετάλλευση τῆς φύσεως εἶναι φαινόμενα φυσιολογικὰ πλέον μέσα σὲ μιὰ τέτοια κοινωνία.

Ἀντίθετα, ἡ αἴσθησις τοῦ κόσμου ὡς **δώρου** τοῦ Θεοῦ, καὶ ἀκόμη ἡ αἴσθησις τοῦ ἴδιου τοῦ Θεοῦ ὡς θυσιαστικοῦ Δώρου, ὡς δείπνου στὸ ὅποιο ἔχουμε προσκληθεῖ ἀπὸ τὸν Θεό, θέτει κατὰ φυσιολογικὸ τρόπο **ὄρια** στὴ χρῆση τοῦ κόσμου. Ἀκόμη περισσότερο, ἀναπτύσσει καὶ τὴν **εὐαισθησία** μιᾶς λεπτῆς συμπεριφορᾶς ἔναντι τοῦ μεγάλου Ξενοδόχου, τῆς Τράπεζας καὶ τῶν Συνδαιτημόνων τοῦ Δείπνου. Μὲ ἄλλα λόγια ἡ λειτουργικὴ γνώση ἢ ἐμπειρία δὲν εἶναι ἀπλὰ ἡ γνώση κάποιων σχέσεων, ἀλλὰ εἶναι ἡ ἴδια - ἡ γνώση - μιὰ

σχέση. Εἶναι ἡ Γνώση ὡς Γνώση τῆς Ἀγάπης, καὶ Ἀγάπη. Διότι ὁ ἄνθρωπος γίνεται ὅ,τι γνωρίζει. Ἡ γνώση ἔχει τὴν συνήθεια νὰ καθιστᾷ τὸ ὑποκείμενο τῆς γνώσεως ὅ,τι εἶναι τὸ ἀντικείμενό της. Ἡ γνώση-ἐμπειρία τῆς Ἀγάπης τοῦ Θεοῦ μεταποιεῖ τὸν πιστὸ μὲ τὸν καιρὸ **ὑποκείμενο** ἀγάπης. Ἡ γνώση αὐτὴ “τὸ ὕψος ἡμῶν τῆς ταπεινοφροσύνης ὑπέδειξεν”, ὅπως λέγει τὸ ἀπολυτίκιό τοῦ Ἀγ. Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου. Ἡ ἐπιστημονικὴ γνώση, ὅταν δὲν λειτουργεῖται εὐχαριστιακά, ἀλλὰ ἀνθρωποκεντρικά, μεταποιεῖ τὸ ὑποκείμενο τῆς γνώσεως στὴ μορφή τοῦ ἀντικειμένου της: σὲ αὐτόματο μηχανήμα ἢ ἀριθμὸ. Καὶ μᾶς ἐκθέτει στὴν μοναξιά τῆς ὑπερηφάνειας.

Τελειώνοντας θὰ ἐπιχειρήσω νὰ παρουσιάσω τὶς ἐπιπτώσεις τῶν δύο διαφορετικῶν ἀντιλήψεων, τῆς λειτουργικῆς γνώσεως τῶν Προσώπων καὶ τῆς ἀνθρωποκεντρικῆς ἀπρόσωπης λογικῆς μ' ἓνα παράδειγμα. Ἄν ἡ λογικότητα τοῦ κόσμου εἶναι μιὰ ἀπρόσωπη λογικότητα, ἓνας ἀπρόσωπος Φυσικὸς Νόμος, μοιάζω νὰ εἶμαι καταδικασμένος νὰ ζῶ στὸν κόσμο ὅπως σ' ἓνα ἄσυλο, σωματεῖο ἢ ὄργανισμὸ, ποὺ τυραννικὰ ἐλέγχεται ἀπὸ μιὰ ἀπρόσωπη διοίκηση. Ἄν ὁ Λόγος εἶναι Πρόσωπο, τότε μεγάλωνω, γνωρίζω, κινεῖμαι, ζῶ καὶ ἀγαπῶ στὸ σπίτι τοῦ Πατέρα μου. Ἡ ἐκπληξη τῶν δώρων Του δὲν ἔχει τέλος. Ἡ ἐλπίδα καὶ ἡ ἐκπληξη μὲ συνοδεύουν ὡς τὸ τέλος. **Δὲν** ὑπάρχει τέλος.....

ΔΙΔΑΣΚΑΛΕ, ΗΝΕΚΑ ΤΟΝ ΥΙΟΝ ΜΟΥ ΠΡΟΣ ΣΕ. (ΜΑΡΚ. 9,17)

Ἄρχιμ. Ἰωακείμ Μούκανου
Ἱεροκῆρυκος

Μὲνωπὲς τὶς ἀναμνήσεις τῆς πα-
νηγυρικῆς ἑορτῆς λήξεως τῶν
μαθημάτων τῶν Κατηχητικῶν Σχο-
λείων τῆς πόλεώς μας, θὰ διατυπώ-
σουμε κάποιες ἀπλὲς σκέψεις, σχε-
τικὲς μὲ τὸν θεσμὸ τῆς Κατηχήσεως
ποὺ διέρχεται μιὰ πολυχρόνια κρίση.
Μετὰ τὶς “χρυσὲς δεκαετίες” τοῦ ’50
καὶ τοῦ ’60, ἀναδύεται στὸ προσκή-
νιο ἢ ὑποβόσκουσα τὰ προηγούμενα
χρόνια κρίση, ποὺ ἐντοπίζεται στὴν
ἀρνητικὴ στάση τῶν νέων ἀνθρώπων
στὴν πρόσκληση τῆς Ἐκκλησίας νὰ
πυκνώσουν τὶς τάξεις τῶν κατηχητο-
παίδων καὶ νὰ στελεχώσουν τὸ νεανι-
κὸ τῆς ἔργου. Δὲν θὰ ὑποκίψουμε στὸν
πειρασμὸ νὰ ἀπαριθμήσουμε τὶς
αἰτίες καὶ ἀφορμὲς αὐτοῦ τοῦ φαινο-
μένου. Γιὰ τὴν ἀποκατάσταση τῆς
ἱστορικῆς ἀλήθειας ὁμως, πρέπει νὰ
τονισθεῖ ὅτι δὲν εἶναι ἄμοιροι
εὐθυνῶν οἱ κληρικοὶ παντὸς βαθμοῦ
καὶ ἡ ἀπροθυμία ἢ ἡ ἀδυναμία τους
νὰ διακονήσουν στὸν εὐαίσθητο καὶ
πολυεύθυνο χῶρο τῆς νεότητος.

Ἄπὸ τὴν πενιχρὴ μας πείρα ποὺ συλ-
λέχθηκε μέσα ἀπὸ τὸ μυστήριό τῆς
Ἱερᾶς Ἐξομολογήσεως καὶ τῆς καθη-
μερινῆς ἀναστροφῆς μὲ τοὺς νέους,
συνάγεται ἡ ὑπαρξὴ μιᾶς ἀντινομίας.
Ἐνῶ εἶναι προσφιλέστατη καὶ οἰκεία
ἢ ἔννοια “Θεός”, ἐν τούτοις εἶναι ἀπό-
μακρη καὶ ξένη ἢ ἔννοια “Ἐκκλησία”
καὶ “Ὁρθόδοξος τρόπος ζωῆς”. Ἡ
Ἐκκλησία στὴν καλλίτερη περίπτωσι
ταυτίζεται στὴ σκέψη τους μὲ τὸ λεί-
ψανό ἐνὸς ἡρωϊκοῦ παρελθόντος, μὲ

μιὰ συνιστώσα τῆς ἐθνικῆς καὶ πολι-
τιστικῆς μας ταυτότητας, μὲ ἓνα μέ-
ρος τῆς ἱστορικῆς μας μνήμης. Ἐξ’
ἄλλου εἶναι τραγικὴ ἢ διαπίστωση τῆς
καταπληκτικῆς ἀνθίσης ποὺ γνωρίζου-
ν στὶς μέρες μας παραθρησκευ-
τικὲς ὀργανώσεις, αἵρετικὲς ὀμάδες,
πνευματιστὲς, σέκτες ποὺ ἐπιχειροῦν
ἓναν ἀνιστόρητο καὶ ἐτερόκλητο συν-
δυασμὸ ἀνατολικοῦ μυστικισμοῦ καὶ
δυτικῆς κουλτούρας. Παρ’ ὅλο ποὺ ἡ
ἔνταξη σὲ αὐτὲς τὶς ὀμάδες ἀπαιτεῖ ἐκ
μέρους τους πολλὰς θυσίες, οἱ νέοι
δὲν διαμαρτύρονται, ἐνῶ εἶναι ἀπρό-
θυμοι νὰ ἀποδεχθοῦν τὴν ἀσκητικὴ
ζωὴ ποὺ πρεσβεύει ἡ Ἐκκλησία καὶ
κάνουν λόγο γιὰ παράλογες ἀπαγο-
ρεύσεις καὶ φραγμοὺς ἀπὸ θεμιτὲς
κατ’ αὐτοὺς ἡδονές.

Μᾶς ἔχει ἄραγε ἀπασχολήσει ποτὲ τὸ
ἑρώτημα, γιὰτί οἱ νέοι ἀδιαφοροῦν
γιὰ τὴ λατρευτικὴ ζωὴ, ἐνῶ εἰσέρχο-
νται συχνὰ στοὺς Ναοὺς μας ὅταν
αὐτοὶ δὲν ἔχουν κόσμος; Γιὰτί οἱ νέοι
ἐνῶ θέλουν νὰ μιλήσουν, νὰ ἐξωτερι-
κευθοῦν, ἐνῶ ἔχουν πνευματικὰ
ἐνδιαφέροντα, δὲν προσέρχονται νὰ
ξεδιψάσουν ἀπὸ τὸ καθάριο νερὸ τῆς
πίστεώς μας; Ποιὲς εἰκόνες τοῦ Θεοῦ
ἀντικρίζουν, ὅταν ἀποτολμοῦν τὴν
συνειδητὴ ἔνταξη στὴν ἐνοριακὴ ζωὴ;
Γιὰτί ἡ Ἐκκλησία ταυτίζεται στὴν
σκέψη τους μὲ μιὰ ἀφρημένη ἰδεολο-
γία ποὺ ἔχει ἱεραρχικὴ συγκρότηση,
σύμβολα, τυπικὸ καὶ ἀτομικὴ ἠθικὴ
καὶ δὲν ἔχει τὴν πρωταρχικὴ ἔννοια
τῆς σχέσης καὶ κοινωνίας μὲ τὸν Θεὸ

καὶ τοὺς ἀνθρώπους; Γιατί ἐντοπιζοῦν στίς ἐνορίες τὸ ξεδίπλωμα μιᾶς ιδιωτικῆς θρησκείας μὲ κοινωνικὸ χαρακτηριστῆρα; Γιατί δὲν βλέπουν στὰ πρόσωπα τῶν ἄλλων τὸν ἀδελφόν, ἀλλὰ ἀφιλόξενους ἂν ὄχι ἐχθρικούς ἀνθρώπους;

Ἀκόμη καὶ οἱ μέθοδοι ποὺ χρησιμοποιοῦμε γιὰ νὰ τοὺς καλέσουμε κοντά μας θυμίζουσιν πολλές φορές μάρκετινγκ παρὰ εἰλικρινῆς ἐνδιαφέρον. Ἀπογυμνώνουμε τὴν Ἐκκλησία ἀπὸ τὸ Θεανδρικό μυστήριον καὶ τὴν ἐξισώνουμε μὲ πολιτιστικούς Συλλόγους, ἢ μὲ στεῖρους ἀκαδημαϊκοὺς διαλόγους, ὅπου ὁ καθένας ἐγωιστικὰ διατυπώνει τὴν γνώμη του καὶ ἀποχωρεῖ. Ὅλα αὐτὰ δὲν δικαιολογοῦν τὴν ἀπογοήτευση τῶν νέων καὶ τὴν δημιουργία τοῦ γνωστοῦ τριπτύχου: α) προκατάληψη, β) φόβος, γ) ἀδιαφορία ἀπέναντι στὴν Ἐκκλησία;

Οἱ νεανικῆς συντροφίης δὲν εἶναι χῶρος γιὰ τὴν ἄσκηση ἐκ μέρους τοῦ κατηχητοῦ βερμπαλιστικοῦ λόγου καὶ εὐκαιριακῆς ἀδολεσχίας, ἀλλὰ τὸ ἱερό καταφύγιον ὅπου ἀναπτύσσεται ἐλεύθερα ὁ νεανικὸς προβληματισμός, τὰ νεανικὰ σκιρτήματα καὶ ἡ ἀντιμετώπισή τους μὲ σεβασμὸ καὶ εὐαισθησία μὲ γνώμονα τὴν εὐαγγελικὴ ἀλήθεια. Τὸ περιεχόμενο τῆς κατήχησης δὲν ἐκπίπτει σὲ ἀνεδαφικὸ φληνάφημα, σὲ εὐσεβιστικὸ κήρυγμα, σὲ δογματικὸ καὶ ἀκαμπτο λόγο, ἀλλὰ σὲ δυναμικὴ πρόσκληση συνοδοιπορείας σ' ἓνα ἔργον ποὺ καθηγίασε μὲ τὸ αἷμα του ὁ Χριστός.

Τὸ ἰδεώδες τῆς κατηχήσεως δὲν πρέπει νὰ ἀπομακρύνεται ἀπὸ τὴν ἀποκάλυψη τοῦ θελήματος τοῦ Θεοῦ, τῆς

φανέρωσης τοῦ μυστηρίου τῆς Ἐκκλησίας ὡς σώματος Χριστοῦ, ἢ μέθεξι στὴν μυστηριακὴ ζωὴ της καὶ ἡ ἐνεργητικὴ θέση καὶ δράση ἀπέναντι στὰ προβλήματα τοῦ σύγχρονου κόσμου. Παρὰ τὸ θολὸ τοπίον τῆς κοινωνικῆς πραγματικότητας οἱ νεανικῆς συντροφίης παραμένουν ζωντανοὶ χῶροι κοινωνίας τῶν νέων ἀνθρώπων μὲ τὸ Θεὸ καὶ τοὺς συναθρώπους τους.

Ἐκκλησία δίχως κατήχηση δὲν νοεῖται. Ἡ κατήχηση εἶναι κομβικὸ στοιχεῖον τῆς δομῆς καὶ τῆς οὐσίας της. Ἡ Θεία Χάρις, ταμειευμένη στὴν Ἐκκλησία εἶναι τὸ ἀσφαλὲς μέσο τῆς σωτηρίας τῶν ἀνθρώπων. Ἐπομένως εἶναι ἐπιτακτικὴ ἀνάγκη νὰ συνδέσουμε τὴ ζωὴ τῶν παιδιῶν μας μὲ τὸ ταμεῖον τῆς ζωῆς καὶ τὸ ἰατρεῖον τῆς σωτηρίας. Πρέπει νὰ συνειδητοποιήσουμε ὅλοι μας ὅτι ἡ Ἐκκλησία δὲν εἶναι μόνον τὸ παρελθόν. Εἶναι

κυρίως τὸ παρὸν, τὸ μέλλον, τὸ αἰώνιον μέλλον. Ὅ,τι μᾶς χαρίζει ἀπὸ τὸ παρελθόν εἶναι χωρὶς ἀντίκρισμα ἂν δὲν εἶναι πρόκληση γιὰ τὸ παρὸν μὲ προοπτικὴ τὸ μέλλον.

Ἄς μὴν ἀγνοήσουμε τὴ φωνὴ τῆς Ἐκκλησίας μας. Κανεὶς ἄλλος δὲν μπορεῖ νὰ ἐγγυηθεῖ τὴν χαρὰ, τὴ γαλήνη, τὴν ὁμορφιά, τὴν αὐθεντικότητα καὶ γνησιότητα τῆς σωτηρίας μας. Ἡ φωνὴ τοῦ Ἀποστόλου Παύλου, ἐναργῆς καὶ εὐχη, ἃς ἀκουσθεῖ ἀπὸ τὰ ὦτα τῆς ψυχῆς μας “ἀνανεοῦσθαι δὲ τῷ πνεύματι τοῦ νοῦς ὑμῶν καὶ ἐνδύσασθαι τὸν καινὸν ἄνθρωπον τὸν κατὰ Θεὸν κτισθέντα ἐν δικαιοσύνῃ καὶ ὁσιότητι τῆς ἀληθείας” (Ἐφεσ. 4, 22).

ΠΡΩΤΕΣ ΕΜΠΕΙΡΙΕΣ ΑΠΟ ΤΟ ΚΑΤΗΧΗΤΙΚΟ

(Ομιλία στην γιορτή λήξεως τῶν κατηχητικῶν σχολείων)

B.M.

Ακόμα μιά δύσκολη σχολική χρονιά ἔχει φτάσει σχεδόν στό τέλος της. Τό ἴδιο ἰσχύει καί γιά τό κατηχητικό, μέ τή μόνη διαφορά πώς ἀντί νά χαροῦμε, ὅπως γίνεται στήν πρώτη περίπτωση, λυπόμαστε βαθύτατα. Καί πόσο μάλλον ἐγώ, πού ἀνακάλυπα τό κατηχητικό (μέσω μιᾶς φίλης μου) στά τέλη Ἀπριλίου, καί πού δέν πρόλαβα νά τό εὐχαριστηθῶ στό ἔπακρο.

Πάντα θεωροῦσα τό κατηχητικό ὡς ἓνα μέρος πού οἱ γονεῖς ἀναγκάζουν τά παιδιά τους νά πάνε, γιά νά τοὺς κάνουν τή ζωή δυσκολότερη (μέ εἶχε, βλέπετε, ἐπηρεάσει καί ὁ Τόμ Σῶγιερ), θεωρία πού διαψεύστηκε ἀπό τήν πρώτη στιγμή πού πάτησα τό πόδι μου στήν αἴθουσα τῆς ἐκκλησίας. Ἐνῶ ἔξω ἔβρεχε μέ τοὺς κουβάδες, μέσα κάθονταν ὅλοι σέ ἀναπνευστικές πολυθρόνες καί καναπέδες, ἀντί γιά τά σκληρά ξύλινα στασίδια πού φανταζόμουν καί ἀπολάμβαναν τή ζεστασιά πού ἐπικρατοῦσε, συζητώντας μέ τόν ἱερέα διάφορα θέματα, ἐκκλησιαστικά καί μή.

Γιά πρώτη φορά στή ζωή μου ἔνωσα ἄνετα σέ ἓνα καινούργιο χῶρο, χωρίς νά χρειάζεται νά ἀνησυχῶ γιά τό ντύσιμο ἢ τό φέρσιμό μου. Μπήκα ἀμέσως στό πνεῦμα. Οἱ ἐπόμενες ὥρες πέρασαν σά νεράκι, μέ χαλαρή συζήτηση καί ἄφθονα γέλια. Ἀπό τότε προσπάθησα νά ἔρχομαι ὅποτε μποροῦσα γιά νά βρεθῶ μέ τοὺς καινούργιους φίλους πού ἀπέκτησα καί νά ἀνακαλύψω καί ἄλλες χαρές τοῦ κατηχητικοῦ, πού ἀγάπησα ἀπό τήν πρώτη στιγμή.

Ὅσο γιά τά θέματα τῶν συζητήσεων πού κάναμε; Πολλά καί διάφορα. Χωρίς καμμία πίεση ἀπό τήν πλευρά τοῦ ἱερέα ἀναλύσαμε διάφορα θέματα διεθνοῦς ἐπικαιρότητας, ὅπως ὁ πόλεμος στό Ἰράκ, τά

παγκόσμια συμφέροντα καί τήν πορεία πρὸς τήν ὁποία ὁδεύει ἡ ἀνθρωπότητα, διάφορα θέματα ἑλληνικῆς ἐπικαιρότητας, ὅπως οἱ τρομοκρατικές ἐπιθέσεις τῆς “17 Νοέμβρη” καί τοὺς Ὀλυμπιακοὺς Ἀγῶνες τοῦ 2004, γιά θέματα ἐκκλησιαστικά, ὅπως ἢ μετὰ θάνατον ζωὴ, ἢ Ἀνάσταση τοῦ Κυρίου, οἱ πρωτόπλαστοι, ὁ Σατανισμός καί γιά ἄλλα γενικά θέματα, ὅπως ἡ ἐλπίδα πού μπορεῖ νά προσφέρει κάποιος μέσω τῆς αἰμοδοσίας, ἡ ἐπιρροή τῶν ΜΜΕ στή ζωή μας κ.ἄ. Τέλος, μέχρι καί κάποιες προσευχές τῆς ἐκκλησίας μας καθὼς καί τήν εὐεργετική δύναμη πού ἔχουν πάνω μας.

Τώρα πού φθάσαμε στό τέλος αὐτῆς τῆς χρονιάς θά ἤθελα νά εὐχαριστήσω ἰδιαίτερα τόν ἱερέα μας ἐπειδὴ μέ ἔκανε νά αισθανθῶ ἄνετα στό καινούργιο περιβάλλον, γιά τήν ἐλευθερία πού μᾶς ἔδωσε νά ἐπιλέγουμε ἐμεῖς τά θέματα συζήτησής μας καί μᾶς ἔκανε νά δοῦμε τά θέματα αὐτά καί ἀπό ἄλλη σκοπιά, πού ἐμεῖς δέν φανταζόμαστε ὅτι ὑπάρχει, καί ἀκόμη παίζοντας διάφορα παιγνίδια μαζί μας, ὅπως γιά παράδειγμα συμμετέχοντας σέ ποδοσφαιρικούς ἀγῶνες μέ ἀρκετά ἱκανοποιητική ἀπόδοση θά ἔλεγα, γιά τήν ἡλικία του! Ἐπίσης θά ἤθελα νά εὐχαριστήσω τοὺς παλιούς καί καινούργιους φίλους πού γνώρισα καί νά τοὺς εὐχηθῶ καλή ἐπιτυχία στίς ἐξετάσεις, καλό καλοκαίρι καί εἴθε νά ξαναβρεθοῦμε τήν ἐπόμενη σχολική χρονιά καί νά ξαναζήσουμε τίς εὐχάριστες στιγμές πού ζήσαμε καί φέτος.

Τέλος θά ἤθελα νά εὐχαριστήσω τόν Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη μας κ.κ. Παντελεήμονα, γιά τήν τιμὴ πού μᾶς ἔκανε νά παρευρεθεῖ στήν ἀποχαιρετιστήρια αὐτὴ γιορτὴ μας.

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΕΣ ΕΙΔΗΣΕΙΣ

Ἐπιμέλεια:

Ἄρχμ. Παντελεήμονος Μουτάφη
Πρωτοσυγγέλλου

ΘΥΡΑΝΟΙΞΙΑ ΙΕΡΩΝ ΝΑΩΝ

Μὲ τὴν ἀκολουθία τῶν θυρανοίξιων ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Ξάνθης κ.κ. Παντελεήμων παρέδωσε ἐν ὄψει τῆς Μεγάλης Ἑβδομάδος σὲ λειτουργικὴ χρῆση δύο νεόδμητους Ἱεροὺς Ναοὺς.

Τὸ Σάββατο τοῦ Λαζάρου πραγματοποιήθηκαν τὰ θυρανοίξια τοῦ νέου Ἱεροῦ Ναοῦ Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου στὸν οἰκισμὸ τῶν Πηγαδίων καὶ τὴν Κυριακὴ τῶν Βαΐων, 20 Ἀπριλίου, τὰ θυρανοίξια τοῦ ὑπογείου Ναοῦ τοῦ Ἁγίου Ἐλευθερίου Ξάνθης. Καὶ στὶς δύο τελετὲς παρέστησαν ἐκπρόσωποι τῶν Ἀρχῶν καὶ πλῆθος πιστοῦ λαοῦ.

ΕΠΙΣΚΕΨΗ ΣΕΒΑΣΜΙΩΤΑΤΟΥ ΣΤΑ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΑ ΦΥΛΑΚΙΑ

Τὰ στρατιωτικὰ φυλάκια τῆς Ὀρεινῆς περιοχῆς τοῦ Νομοῦ μας, ἐπισκέφθηκε τὴν Τετάρτη τῆς Διακαινησίμου, 30 Ἀπριλίου, ὁ Σεβ.

Μητροπολίτης μας κ.κ. Παντελεήμων μὲ τὴν εὐκαιρία τῶν ἑορτῶν τοῦ Πάσχα.

Ὁ Σεβασμιώτατος συνομίλησε μὲ τὰ στρατευμένα παιδιά τῆς πατρίδος μας καὶ μοίρασε συμβολικὰ δῶρα, μεταφέροντας τὴν χαρὰ τῆς Ἀναστάσεως.

9^ο ΓΕΝΙΚΟ ΙΕΡΑΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ

Στὶς 8 Μαΐου, μνήμη τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου, προστάτου τοῦ Ἱερατικοῦ Συνδέσμου τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεώς μας, συνεκλήθη τὸ 9^ο Γενικὸ Ἱερατικὸ Συνέδριο στὸ Πνευματικὸ Κέντρο τοῦ Καθεδρικοῦ Ναοῦ τῆς τοῦ Θεοῦ Σοφίας.

Τοῦ Συνεδρίου προηγήθηκε Ἀρχιερατικὴ Θεία Λειτουργία, κατὰ τὴν ὁποία τελέσθηκε μνημόσυνο τῶν αἰοδύμων ἱερέων ποὺ ὑπηρετήσαν τὴν τοπικὴ μας Ἐκκλησία.

Εἰσηγητὴς τοῦ Συνεδρίου ἦταν ὁ καθηγητὴς τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν Ἑλλογιμ. κ.

Χαράλαμπος Σωτηρόπουλος, ὁ ὁποῖος ἀνέπτυξε τὸ θέμα: “Τὰ Μυστήρια τῆς Ἐξομολογήσεως καὶ Θείας Εὐχαριστίας: Θεολογικὴ ἔννοια καὶ προσωπικὴ εὐθύνη τοῦ ἱερουροῦντος”.

Μετὰ τὸ πέρας τῶν ἐργασιῶν τοῦ Συνεδρίου, ὁ Σεβασμιώτατος, ὁ εἰσηγητῆς, οἱ ἐκπρόσωποι τῶν τοπικῶν Ἀρχῶν καὶ οἱ σύεδροι ἱερεῖς παρακάθησαν σὲ γεῦμα ποὺ παρέθεσε ὁ Ἱερατικὸς Σύνδεσμος. Κατὰ τὴν διάρκεια τοῦ Συνεδρίου τελέσθησαν ἐπίσης καὶ τὰ ἐγκαίνια τῶν νέων γραφείων τοῦ Ἱερατικοῦ Συνδέσμου.

ΕΚΤΑΚΤΗ ΣΥΓΚΛΗΣΗ ΤΗΣ ΙΕΡΑΡΧΙΑΣ

Στις 16 Μαΐου συνήλθε σὲ ἔκτακτη συνεδρίαση ἡ Ἱερά Σύνοδος τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος μὲ θέμα τὴν πλήρωση τῶν κενῶν μητροπολιτικῶν ἐδρῶν.

Στὴ χηρεύουσα Ἱερά Μητρόπολη Σερρών καὶ Νιγρίτης ἐξελέγη ὁ Θεοφιλ. Ἐπίσκοπος Σαλώνων κ.κ. Θεολόγος μέχρι τοῦδε Ἀρχιεραματεὺς τῆς Ἱερᾶς Συνόδου.

Στὴ χηρεύουσα Ἱερά Μητρόπολη Ζιχνῶν καὶ Νευροκοπίου ἐξελέγη ὁ Πανοσιολ. Ἀρχιμ. π. Ἱερόθεος Τσολιάκος, μέχρι τοῦδε Ἀ Γραμματεὺς τῆς Ἱερᾶς Συνόδου. Στὴν χειροτονία του, ποὺ τελέσθη τὸ Σάββατο 17 Μαΐου στὸν Καθεδρικό Ναὸ Ἀθηνῶν, συμμετεῖχε καὶ ὁ Σεβ. Μητροπολίτης μας.

Στοὺς νέους ἱεράρχες, ποὺ ἐξελέγησαν μὲ ἐντυπωσιακὴ πλειοψηφία, τὸ

περιοδικὸ μας εὔχεται ἀγλαόκαρπον ποιμαντορίαν.

4^η ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ ΝΕΟΛΑΙΩΝ ΙΕΡΩΝ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΝ ΑΝ. ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ & ΘΡΑΚΗΣ

Μὲ εὐθύνη τοῦ Ὄργανισμοῦ Νεότητος καὶ Πολιτισμοῦ τῆς Ἱερᾶς μας Μητροπόλεως διοργανώθηκε τὸ Σαββατοκύριακο 17 καὶ 18 Μαΐου στὸ Ἱερὸ Προσκύνημα Ἁγίου Γεωργίου Δρυμῆς, ἡ 4^η Συνάντηση Νεολαίων Ἱερῶν Μητροπόλεων Ἀν. Μακεδονίας καὶ Θράκης μὲ κεντρικὸ θέμα: “Ἐκκλησία καὶ Πολιτικὴ”. Κατὰ τὴν διάρκεια τῆς συναντήσεως ἔγιναν δύο ἐπὶ μέρους εἰσηγήσεις: Ἡ πρώτη ἀπὸ τὸν κ. Παναγιώτη Σωτηρόπουλο, Δρ. Ἐπιστημολογίας Πανεπιστημίου Aix en Provence τῆς Γαλλίας μὲ θέμα: “Ἡ ἀλαζονεία τῆς Ὑπερδύναμης. Τὸ τέλος τῆς ἱστορίας ἢ ἡ ἐπανάληψη τῆς ἱστορίας;” καὶ ἡ δευτέρη ἀπὸ τὸν Ἀρχιμ. π. Παῦλο Ἰωάννου, Ἱεροκήρυκα τῆς Ἱ. Μητροπ. Χαλκίδος - Γραμματεὰ τῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς Χριστιανικῆς Ἀγωγῆς καὶ Νεότητος, μὲ θέμα: “Ἡ πολιτικὴ εὐθύνη τοῦ Χριστιανοῦ”. Ἡ συνάντηση στέφθηκε μὲ ἀπόλυτη ἐπιτυχία.

ΘΕΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΥΠΟΨΗΦΙΟΥΣ ΤΩΝ ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΩΝ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ

Στις 19 Μαΐου ὁ Σεβ. Μητρ. Ἐάνθης ἐτέλεσε στὸν Ι. Ν. τῆς τοῦ Θεοῦ Σοφίας τὴν Θ. Λειτουργία γιὰ τὸ

φωτισμό καί τήν ἐνίσχυση τῶν ὑποψηφίων στήν ὁποία συμμετείχαν πολλοί νέοι καθώς και γονεῖς τους. Στίς καθοριστικές γιά τὸ μέλλον τους στιγμές ὁ Σεβ. εὐχήθηκε καλή ἐπιτυχία.

ΕΟΡΤΗ ΛΗΞΗΣ ΚΑΤΗΧΗΤΙΚΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ

Τὸ Σάββατο 24 Μαΐου, πραγματοποιήθηκε ἡ ἐορτὴ τῆς λήξης τῶν Κατηχητικῶν Σχολείων πού λειτουργήσαν στήν διάρκεια τῆς κατηχητικῆς περιόδου 2002-2003.

Προηγήθηκε Ἀρχιερατικὴ Θεία Λειτουργία στὸν Καθεδρικό Ἱερό Ναὸ τῆς τοῦ Θεοῦ Σοφίας, ἱερουργοῦντος τοῦ Σεβ. Ποιμενάρχου μας. Κατὰ τὴν ἐπακολουθήσασα ἐορτὴ, τὰ παιδιά παρουσίασαν ἓνα πλούσιο διδακτικὸ καὶ ψυχαγωγικὸ πρόγραμμα, πού μαρτυρεῖ τὴν πνευματικὴ ἐργασία πού ἐπιτελεῖται στὰ Κατηχητικὰ Σχολεῖα.

Τὴν ἐκδήλωση ἔκλεισε μὲ σύντομο χαιρετισμὸ τοῦ ὁ Σεβ. Μητροπολίτης μας κ.κ. Παντελεήμων, ὁ ὁποῖος μοίρασε στὰ παιδιά τὰ καθιερωμένα ἐνθύμια.

ΜΝΗΜΟΣΥΝΟ ΥΠΕΡΑΣΠΙΣΤΩΝ ΒΑΣΙΛΕΥΟΥΣΗΣ

Μὲ τὴν εὐκαιρία τῆς συμπληρώσεως 550 ἐτῶν ἀπὸ τῆς Ἀλώσεως τῆς Κωνσταντινουπόλεως, ὁ Σεβ. Μητροπολίτης μας κ.κ. Παντελεήμων, ἱερούργησε, τὴν Πέμπτη 29 Μαΐου, στὸν Ἱερό ναὸ Ἀγίου Νικολάου καί, πα-

ρουσία πλήθους πιστῶν, ἐτέλεσε τὸ μνημόσυνο τῶν ὑπερασπιστῶν αὐτῆς καὶ τοῦ τελευταίου Αὐτοκράτορος Κωνσταντίνου Παλαιολόγου.

ΕΓΚΑΙΝΙΑ ΙΕΡΟΥ ΜΕΤΟΧΙΟΥ ΟΡΜΥΛΙΑΣ

Μὲ τὴν δέουσα ἐπισημότητα καὶ κατὰ τὴν τάξη τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας πραγματοποιήθηκαν, τὴν Κυριακὴ τοῦ Τυφλοῦ 1η Ἰουνίου, τὰ ἐγκαίνια τοῦ καθολικοῦ τοῦ Ἱεροῦ Πατριαρχικοῦ καὶ Σταυροπηγιακοῦ Μετοχίου Εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου Ὁρμυλίας Χαλκιδικῆς.

Τὰ ἱερὰ ἐγκαίνια τελέσθησαν ὑπὸ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου κ.κ. Βαρθολομαίου, συλλειτουργούντων τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ.κ. Χριστοδούλου, τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Τιράνων, Δυρραχίου καὶ πάσης Ἀλβανίας κ.κ. Ἀναστασίου καὶ μεγάλου ἀριθμοῦ Ἀρχιερέων ἀπὸ ὅλες τὶς Αὐτοκέφαλες Ὁρθόδοξες Ἐκκλησίες. Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης μας παρέστη προσκεκλημένος ὑπὸ τῆς Καθηγουμένης τῆς Ἀδελφότητος τοῦ Ἱεροῦ Μετοχίου.

Ὡσαύτως ὁ Σεβ. Μητροπολίτης μας παρέστη καὶ στήν ἐπίσημη ὑποδοχὴ τῆς Α.Θ.Π. τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου κ.κ. Βαρθολομαίου στήν πόλη τοῦ Πολυγύρου, ἔδρας τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Κασσανδρείας, προσκεκλημένος τοῦ οἰκείου ἱεράρχου Σεβ. κ.κ. Νικοδήμου.

ΕΓΚΑΙΝΙΑ ΙΕΡΩΝ ΝΑΩΝ

Δύο νεόδμητοι ιεροί ναοί παραδόθηκαν και επίσημα σέ λειτουργική χρήση με την ιερά ακολουθία των εγκαινίων που έτέλεσε ο Σεβ. Μητροπολίτης Ξάνθης κ.κ. Παντελεήμων.

Συγκεκριμένα, την Τρίτη 6 Μαΐου, ο Σεβ. Μητροπολίτης μας έτέλεσε τα εγκαινία του ιεροῦ ναυδρίου του Ἁγίου Γεωργίου στὸν οἰκισμό τοῦ Λυκοδρομίου, πὸν ἀνήγειρε ὁ Σύλλογος Ἑλληνοποντίων Νομοῦ Ξάνθης.

Τὴν Τετάρτη 4 Ἰουνίου, ἡμέρα ἀποδόσεως τοῦ Πάσχα, τελέσθηκαν τὰ εγκαινία τοῦ ιεροῦ παρεκκλησίου Ὑπαπαντῆς τοῦ Κυρίου τοῦ συνοικισμοῦ Σαμακῶβ, τῆς ἐνορίας Παμμ. Ταξιαρχῶν Ξάνθης.

ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΚΑΤΑΣΚΗΝΩΣΕΩΝ ΙΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ

Τὰ ὄγδοη συνεχῆ χρονιά θὰ λειτουργήσουν καὶ φέτος οἱ κατασκηνώσεις τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως στὴν κατάφυτη καὶ εἰδυλλιακὴ τοποθεσία τοῦ Ἱεροῦ Προσκυνηματος Ἁγίου Γεωργίου Δρυμιάς.

Φέτος θὰ πραγματοποιηθοῦν τέσσερις συνολικὰ περίοδοι, δύο ἀγοριῶν καὶ δύο κοριτσιῶν, ἀπὸ τὶς 30 Ἰουνίου ἕως καὶ τὶς 5 Αὐγούστου.

Σκοπὸς τῶν κατασκηνώσεων εἶναι ἡ εὐχάριστη διαμονὴ τῶν παιδιῶν σὲ ἓνα χριστιανικὸ περιβάλλον, μέσα στὸ ὁποῖο θὰ ἐντρυφήσουν στὰνάματα τῆς ἐλληνορθόδοξης παραδόσεως μας.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

● ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ ΤΟΥ ΠΑΣΧΑ

Σεβ. Μητροπολίτου Ξάνθης

κ.κ. Παντελεήμωνος21

● ΠΡΟΣΚΥΝΗΜΑ ΣΤΗΝ ΠΟΛΗ

Κων/νου Μοράρου23

● ΠΟΣΟ “ΜΙΑ” ΕΙΝΑΙ Η ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΜΑΣ;

Ἀρχιμ. Σωφρονίου Γκουτζίνη25

● Ο ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ΚΑΤΑ ΤΟΝ ΑΓΙΟ ΙΓΝΑΤΙΟ ΑΝΤΙΟΧΕΙΑΣ

Ἀρχιμ. Παντελεήμωνος Μουτάφη27

● ΣΗΜΕΙΑ ΤΩΝ ΚΑΙΡΩΝ.....

Ἀρχιμ. Πολυκάρπου Δημητριάδη29

● Η ΕΙΚΟΝΑ ΤΗΣ ΑΝΑΣΤΑΣΕΩΣ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ

Γεωργίου Χ. Τσιγάρα30

● Η ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ Η ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΗ ΓΝΩΣΙΟΛΟΓΙΑ

Πρωτ. Γεωργίου Ἀναγνωστόπουλου32

● ΔΙΔΑΣΚΑΛΕ, ΗΝΕΓΚΑ ΤΟΝ ΥΙΟΝ ΜΟΥ ΠΡΟΣ ΣΕ

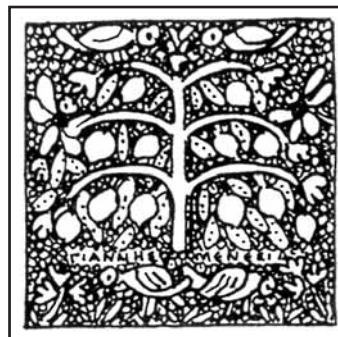
Ἀρχιμ. Ἰωακείμ Μούκανου34

● ΠΡΩΤΕΣ ΕΜΠΕΙΡΙΕΣ ΑΠΟ ΤΟ ΚΑΤΗΧΗΤΙΚΟ

Β.Μ. 36

● ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΕΣ ΕΙΔΗΣΕΙΣ

Ἀρχιμ. Παντελεήμωνος Μουτάφη37

Ὁ νεόδμητος Ἱερός Ναός Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου Πηγαδίων.

Ἡ κατακόμβη τοῦ ἀνεγηρομένου Ἱεροῦ Ναοῦ Ἁγίου Ἐλευθερίου Εἰάνθης.

Από την έορτή λήξης των Κατηχητικών Σχολείων